

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen
(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 3-1-2026 No. 147

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Drie Koningen – gedicht van Willem de Mérode
3. Diocesane livestreamvieringen
4. Hoe wij vieren
5. Thuiscollecte
6. Veilige kerk
7. Agenda
8. Contact

Eerstkomende viering

Zondag 4 januari – 10.30 uur Epifanie/Driekoningen

1. Van de pastoor

Terwijl ik dit schrijf schijnt buiten de zon, ligt er wat aarzelende sneeuw en is het ijs al weer uit het Pekelder Hoofddiep verdwenen. Op de brug voor ons huis liggen overigens nog wel de resten van het vuurwerk dat gister nacht werd afgestoken (maakt u zich geen zorgen: wij zijn daaraan geheel onschuldig). Kortom: dit wordt de eerste parochiebrief van het burgerlijke nieuwe jaar 2026. Van harte wens ik u allen

“Veel heil en zegen in het nieuwe jaar!”
“Folle lok en seine in 2026”

Bovenstaande schreef ik op 2 januari in de hoop dat ik de parochiebrief die morgen op tijd zou af krijgen. Dat lukte niet: er stond namelijk voor die dag een reisje naar Roermond gepland. Een paar weken geleden had ik in Trouw gelezen dat in de kathedraal van Roermond een engelententoonstelling werd gehouden. Harrie Smeets, de in 2023 overleden bisschop van Roermond, had deze grote verzameling van rond de 1000 engelen nagelaten. U begrijpt wel dat Maarten, die een verzameling van zo'n 1300 engelen heeft (wie van u op 21 december in Nieuwe Pekela was, kon een groot deel daarvan zien) daarnaar toe moest. Het was de moeite van de lange rit waard en ik kon een foto van de grote kerststal met de aanreizende drie koningen nemen, die ik hieronder zal plaatsen.

Het weer is in de afgelopen 24 uur veranderd: nu geen aarzelende sneeuw, maar een licht sneeuwdek en de rommel op de brug is opgeruimd.

Terug- en vooruitblik

We mogen terugzien op een *mooie Kerstnachtviering*, waarin wij ook diverse gasten mochten begroeten.

De Kerk leeft nog midden in de *Kersttijd*. Aanstaaende zondag 4 januari en de twee zondagen daarna vieren we Kerstmis - de komst van Jezus Christus in onze wereld - om het zo maar eens te zeggen opnieuw, maar dan met andere accenten. De antifoon bij de lofzang van Maria in de vespers van Epifanie verwoordt dat als volgt:

Deze dag is voor ons het feest dat niet aan één,
maar aan drie mysteriën is gewijd:
heden leidt een ster de wijzen naar de kribbe,
heden is ter bruiloft water tot wijn geworden,
heden heeft Christus van Johannes in de Jordaan
de doop willen ontvangen;
dat alles is om onze redding. Halleluja.

Op 4 januari vieren we het hoogfeest van *Epifanie*, de openbaring van Christus aan de volken: de pasgeboren koning van de Joden is ook de Messias van alle volken. volken. *Victor Schmidt* is zich zo thuis gaan gevoelen in het oud-katholieke geloofsgoed en in onze parochie dat hij op deze zondag officieel tot onze kerkgemeenschap zal toetreden. "s Middags bent u dan ook nog eens welkom in de kathedrale kerk van de H. Gertrudis in Utrecht. Daar vindt dan de *Nieuwjaarsontmoeting* van ons bisdom plaats. Het begint om 16.00 uur met een pontificale vesper en wordt voortgezet met een ontmoeting in de driehoek naast de kathedraal.

Op zondag 18 januari vieren we het derde van de "mysteriën" van Epifanie: *de bruiloft in Kana*.

*Kerststal in de St. Christoffelkathedraal te Roermond.
De drie wijzen naderen van rechts
om de pasgeboren koning van de Joden, de Redder van alle mensen,
te aanbidden.*

Huiszegen

Tijdens de eucharistieviering van Epifanie zullen ook de stroken met de huiszegen worden gezegend, die u mee kunt nemen en bij u thuis ergens ophangen.

De letters C+M+B op deze strook staan voor de Latijnse zegenspreuk *Christus Mansionem Benedicat*, dat betekent "Christus zegene dit huis". Wij bevestigen de strook aan deur of muur, maar in veel landen worden met krijt de letters "C+M+B" op de deur geschreven, waarbij men hoopt alle kwaad op afstand te kunnen houden. De letters verwijzen ook naar de initialen van Caspar, Melchior en Balthasar, de namen die de traditie aan de drie wijzen uit het oosten heeft gegeven en die hun populaire naam Driekoningen aan het Epifanie hebben gegeven. De gebruikelijke vorm om de huiszegen

op te schrijven is xx+C+M+B+yy, waarin voor 'xx' de eerste twee cijfers van het jaartal worden ingevuld en voor 'yy' de laatste twee cijfers. In 2026 staat er dus: 20+C+M+B+26. De '+' tussen de letters staat natuurlijk voor een kruisteken, het teken van de verlossing door Christus uit de machten van zonde en dood.

Tweede collecte in januari – oecumenisch werk

In de maand januari valt alle vele tientalen jaren de Bidweek voor de eenheid van de kerken. Het is dan ook geen “mysterie” dat onze kerk juist in deze maand de tweede collecte voor het oecumenisch werk bestemt.

Het Collegiaal Bestuur beveelt deze collecte als volgt bij u aan

“Voor oud-katholieken is de kerk niet een wereldwijde uniforme eenheid, maar eerder een netwerk van lokale kerken. Die kunnen op verschillende punten van elkaar verschillen, maar blijven toch met elkaar in gemeenschap staan. En zo kan het een vreugde zijn om je eigen geloof in de ontmoeting met iemand van een andere kerk te verdiepen en te verrijken. Het oecumenische werk waarbij onze kerk op verschillende niveaus en manieren betrokken is, bouwt aan deze ontmoetingen en daarmee aan de eenheid van de kerk. Voor dit werk vraagt het Collegiaal Bestuur in deze maand uw bijzondere en met de collecte van vandaag uw financiële bijdrage.”

Een hartelijke groet voor u allen,
Wietse van der Velde, pastoor

2. Driekoningen – gedicht van Willem de Mérode

Afgelopen zomer herlas ik het in 1917 verschenen indertijd omstreden boek “Kinderen in verstand en boosheid” van de in Nieuwe Pekela geboren Pieter Keuning (1882-1962). Hij beschrijft in dit boek de dagelijkse beslommingen van de inwoners van het Groningse dorp Spijk, niet zover van Delfzijl waar ik het grootste deel van mijn jeugd doorbracht. Hoewel alle namen veranderd waren, herkenden velen zichzelf in de hoofdpersonen van het boek, en voelden zich behoorlijk in hun hemd gezet. Het boek zorgde dan ook nog decennia lang op het Groninger Hogeland voor deining. Het geeft een goed beeld van de slechte situatie van de Groninger arbeiders tijdens de vorige eeuw en de positieve en negatieve rol die daarbij de plaatselijke kerken speelden. Door het herlezen van dit boek werd mijn aandacht ook weer gericht op het literaire werk van een broer van Pieter Keuning, de in Spijk geboren dichter Willem de Mérode, pseudoniem van Willem Eduard Keuning (1887-1939). Hij wordt wel eens gekarakteriseerd als een christelijk renaissance-dichter. Hij heeft geen gemakkelijk leven gehad, maar werd daarin gedragen door een mystieke beleving van het christelijk geloof.

In wat De Mérode in onderstaand gedicht uit de bundel “De donkere bloei” over de wijzen schrijft, vallen gevoelens te lezen over wat hij zelf in zijn leven voelde en ervaren had: ook de goddelijke aanraking.

*Hij, met zijn fonkelende oogen
In 't bruine perkament gelaat,
Buigt 't hoofd en houdt de knie gebogen
En kust de voet van 't Kind dat staat
En stort de schatting zijner landen:
Het toornig roode goud, ter aard,
En voelt den greep der kleine handen
Bewegen in zijn breeden baard.
Hij, in den witten wollen kleede,
Die zijn vrijwillig lachen won,
Kostert zich in den hoogen vrede,
Een stapelwolk verguld van zon.*

*Hij brengt den triesten wierook, zoete
Herinnering aan vreugde en waan,
En aan berouw, gebed en boete,
En bidt den kleinen Koning aan.
En hij, die gladgeboende zwarte
In 't flodderige groen habijt,
Die met zijn zwoel zwaarmoedig harte
Nadert tot Gods blijmoedigheid,*

*Hij brengt de bittre mirr', die booze
Nijd, en halsstarigge overmoed,
En al de vunzige en vooze
Begeerten bijt uit 't troebel bloed.
Toen hij nog weifelde om 't te vragen,
Droeg hij het trapllend Jongsken al.
Maria loech vol welbehagen.
Jozef kuischte den leemen stal.*

Wietse van der Velde, pastoor

3. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

4. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

5. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen, onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet de penningmeester wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

6. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

7. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2: vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 10.30 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

4 januari, *Epifanie-Openbaring van de Heer*, 10.30 uur

18 januari, *Tweede Zondag na Epifanie*. De bruiloft van Kana, 10.30 uur

1 februari, *Opdracht van de Heer in de tempel*, eucharistieviering met daaraan voorafgaande kaarsenprocessie, 10.30 uur

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

8. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris: vacant

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester: *vacant*

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

adviseur:

dhr. Joop de Wit

